

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

DINSDAG 8 MEI 2018

Namiddag

Samengevoegde vragen van:

- mevrouw Karin Jiroflée aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "vrouwenbesnijdenissen" (nr. 24661)
- de heer Gautier Calomne aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "vrouwenbesnijdenissen door artsen" (nr. 24717)
- [mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "vrouwenbesnijdenissen door Belgische artsen" \(nr. 24722\)](#)
  - o [Antwoord minister](#)
- mevrouw Barbara Pas aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de vrouwenbesnijdenissen en de besnijdenissen in het algemeen" (nr. 24774)
- mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "vrouwenbesnijdenissen door Belgische artsen" (nr. 25115)

Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de minister, onlangs hadden we het naar aanleiding van een initiatief van mevrouw Van Hoof al uitgebreid over besnijdenissen van vrouwen. Het bericht dat er aanwijzingen zijn dat ook in ons land, namelijk in Mechelen, Brussel, Luik en Charleroi, door artsen vrouwenbesnijdenissen worden uitgevoerd, niet alleen op meisjes die hier wonen en leven maar ook in ons land zelf, heeft mij geschokt. Het idee erachter zou zijn dat de besnijdenis op die manier ten minste veilig zou gebeuren. Die onthutsende vaststelling is door het medisch vakblad MediQuality naar buiten gebracht. Meestal registreren die artsen de ingreep onder een vaste nomenclatuur, waardoor sommige besnijdenissen godbetert zelfs door het RIZIV zouden worden terugbetaald.

Mevrouw de minister, u reageerde bij monde van uw woordvoerder en stelde dat u een en ander wilde onderzoeken en gepast wilde reageren, mocht de informatie worden bevestigd. Ik ben het daar helemaal mee eens.

Wat is ondertussen al gebeurd? Bent u intussen al met het onderzoek gestart? Mijn vraag dateert al van eind maart 2018.

Zijn er al resultaten van uw onderzoek?

Valerie Van Peel (N-VA): Mevrouw de minister, ik kan niet veel toevoegen aan de vraag van mevrouw Jiroflée.

Ik viel immers ook steil achterover, toen ik het bericht las en kennisnam van het ingeroepen argument dat de ingreep ten minste veilig gebeurt.

Met alle respect, verminking is verminking. Er bestaat niet zoiets als een iets veiligere verminking, die wij kunnen goedpraten. Het betreft hier heel ernstige feiten, die bovendien door onze artsen worden uitgevoerd.

Wij zijn het er allemaal over eens dat het hier over gevaarlijke praktijken gaat, die geen enkel nut hebben, behalve dan om vrouwen volledig te vernederen en te ontteren. De hele commissie is het erover eens dat zoiets niet kan.

U verklaarde terecht dat u de zaak zou onderzoeken. Het is natuurlijk een terechte opmerking dat u eerst moet nagaan of een en ander wel klopt.

Hebt u ter zake al stappen kunnen doen? Hebt u ook al antwoorden? Wat is de uitkomst?

Zult u ook met de Orde der artsen in gesprek gaan, zodat zij bepaalde artsen de geldende strafwetgeving nog eens in herinnering kan brengen, hoewel ik mij niet kan voorstellen dat zulks nodig is?

Kan er via de Orde der artsen voor worden gezorgd dat de informatie op de ene of de andere manier ook bij de gerechtelijke diensten belandt, uiteraard met respect voor het beroepsgeheim?

Barbara Pas (VB): Mevrouw de minister, ik kan mij alleen maar aansluiten bij de twee vorige sprekers. Recente berichten in de pers geven aan dat artsen in ons land besnijdenissen bij vrouwen zouden uitvoeren en dat zij dergelijke ingrepen zelfs onder een valse nomenclatuur zouden laten terugbetalen door het RIZIV. Dat is uiteraard onaanvaardbaar.

U hebt aangekondigd dat u een en ander zou laten onderzoeken. Vorige maand hebt u al gemeld dat een deel van die berichten op geruchten gebaseerd is. Bij gebrek aan namen is het altijd moeilijk om een bron te vinden om een onderzoek te starten, dat begrijp ik uiteraard.

De problematiek van de terugbetaling van besnijdenissen om nietmedische redenen in het algemeen gaat echter ruimer. Het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek heeft enige tijd geleden unaniem het advies gegeven om zulke besnijdenissen niet meer door het RIZIV te laten terugbetalen. Ook dat aspect, aanvullend op wat de vorige sprekers al gezegd hebben, zou u verder laten onderzoeken.

Mevrouw de minister, mijn vragen liggen dan ook in dezelfde lijn. Inzake de barbaarse praktijken van vrouwenbesnijdenissen, wat laat u waar en door wie onderzoeken? Binnen welke termijn zal dat onderzoek zijn afgerond?

Zijn er aanwijzingen van terugbetalingen van vrouwenbesnijdenissen door het RIZIV? Kunt u dat desgevallend preciseren?

Wat is uw standpunt ter zake? In hoeverre wilt u die barbaarse praktijken aanpakken? Hoever wilt u gaan en op welke wijze denkt u dat te kunnen doen?

Wat is de stand van zaken in het onderzoek omtrent het advies van het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek? Binnen welke termijn mogen wij van u vernemen welke maatregelen u in dat verband zult nemen?

Minister Maggie De Block: Mevrouw de voorzitter, ik ben al uitgebreid op de kwestie ingegaan tijdens de plenaire vergadering van 29 maart, omdat mevrouw Van Hoof een vraag stelde naar aanleiding van een artikel.

Het gaat om één artikel, overgenomen door tutti quanti. Het artikel werd geschreven door de heer Van Impe, louter op basis van geruchten. Dat artikel is vervolgens door iedereen overgenomen en zodoende wordt het bijna waar, aangezien het al zoveel keer op websites en in kranten staat. Zo werkt de hedendaagse journalistiek. Sommigen hebben het nu over alle artikels, maar er ligt maar één artikel aan ten grondslag.

Laten we wel wezen, ik heb duidelijk gezegd dat vrouwelijke genitale verminking een barbaarse praktijk is, waarop zware straffen staan. Mocht dat effectief gebeuren in ons land, dan zal ik ervoor zorgen dat de schuldigen streng gestraft worden. Ik zal er alles aan doen om dat dossier tot bij mijn collega van Justitie te krijgen. De strafrechtelijke en justitiële aspecten zijn daar bekend.

Mevrouw Pas, u gooit hier alles op een hoopje. Het advies van het Comité voor Bio-ethiek had betrekking op besnijdenissen bij jongens. Hier gaat het om vrouwenbesnijdenissen. In verband met vrouwelijke besnijdenissen spreekt u hier over medische en niet-medische indicaties. Ik kan het weten, er is geen enkele bekende medische indicatie voor een vrouwelijke besnijdenis. Voor jongens is dat wel het geval. Voor hen kan wegens fimosis een besnijdenis nodig zijn. Laten we dus het onderscheid blijven maken. U spreekt van besnijdenissen in het algemeen, maar dat bestaat gewoon niet. Er is de vrouwelijke besnijdenis en de mannelijke besnijdenis, wat ook twee heel andere chirurgische technieken zijn.

Het is dus onaanvaardbaar en ondenkbaar dat dergelijke ingrepen in ons land zouden worden uitgevoerd, zeker door artsen maar ook door om het even wie. Geen enkele arts mag meewerken aan een dergelijke aanslag op de lichamelijke en psychische integriteit van een persoon.

In tweede orde zijn er volgens hetzelfde artikel geruchten dat de nomenclatuurcodes worden misbruikt, zodat zulke ingrepen door het RIZIV zouden worden terugbetaald. Men viel daar steil achterover bij dat bericht, want tot nu toe heeft men daar nooit enig teken gekregen dat een dergelijke mutilatie in ons land onder de RIZIV-nomenclatuur zou kunnen gebeuren. Ik heb dan ook een oproep gedaan om mij feiten door te geven, die onderzocht kunnen worden.

Wij hebben onder andere GAMS gecontacteerd, de vereniging tegen vrouwelijke besnijdenis in ons land. Zij heeft geen weet van dergelijke praktijken, net zo min als het RIZIV of de Orde der artsen. Er werd ook nog geen enkele klacht dienaangaande ingediend bij het parket.

Ik heb, enerzijds, dus een artikel over een ernstig onderwerp, waarover iedereen verontwaardigd is en dat ik wil laten onderzoeken, maar anderzijds heb ik geen feiten die ik kan laten onderzoeken. Het is alsof iemand werd vermoord, maar men weet niet wie, men weet niet waar, men weet niet door wie, maar er moet een onderzoek komen. Dat is moeilijk. Ik zoek nog niet eens een speld in een hooiberg. Ik wil dat doen en ik doe hier een oproep om met facts and figures te komen om ze te kunnen laten onderzoeken, maar ik kan niets onderzoeken als ik niet weet of het bestaat.

Mochten er inderdaad zulke praktijken gebeuren, dan zal ik persoonlijk een klacht indienen bij het parket en aan de Orde der artsen vragen om daarop attent te zijn. Dat staat al in de Code. Er is dus geen probleem voor de Orde om op te treden. Hoe dan ook, tot nu toe heb ik geen enkel bewijs, behalve dan het artikel, dat vele keren werd gekopieerd omdat het natuurlijk nogal schokkend was in alle opzichten.

Ik wil wel, maar ik moet een poot hebben om op te staan.

Karin Jiroflée (sp.a): Mevrouw de minister, ik begrijp het volkomen.

Voor alle duidelijkheid, ik heb maar naar één artikel verwezen. U kunt natuurlijk argumenteren dat het om een bericht in de gazet gaat, maar als Parlementsleden zoiets lezen – en u hebt trouwens zelf ook onmiddellijk gereageerd –, dan is het maar logisch dat wij u om een onderzoek vragen. Ik denk dat iedereen het daarmee eens is.

Ik ben blij dat u hier een oproep doet naar concrete cases. Als het klopt dat er geen concrete cases zijn, dan denk ik dat wij op dit moment het thema alleen maar kunnen warm houden bij alle betrokkenen, in de allereerste plaats bij de Orde der artsen.

Wij volgen het dossier verder op. Ik hoop dat het feit dat er niets concreets is aangetoond, betekent dat het inderdaad niet gebeurt. Ik denk dat wij hier allemaal hetzelfde hopen.

Valerie Van Peel (N-VA): Ik hoop dat ook!

Barbara Pas (VB): Ik meen dat we het daar allemaal over eens zijn.

Ik heb er begrip voor dat u niet meer kunt doen dan een oproep te lanceren om feiten te melden, als er geen concrete cases zijn.

U zegt dat er geen concrete klachten zijn ingediend. De slachtoffers zijn ook heel erg jong en het is allemaal heel erg moeilijk om dat te traceren. De geruchten bestaan echter al heel lang. Naar aanleiding van een discussie in de plenaire vergadering vorige maand werd nog eens herhaald dat elke tien seconden ergens ter wereld een meisje genitaal wordt verminkt. Wij zullen u steunen om er alles aan te doen om dat te voorkomen. Ik heb alvast begrepen dat u ter zake heel strijdvaardig bent

Het incident is gesloten.